

FÉROVÁ KONTROLA PRÁCE

Návod od Hospodářské komory ČR jak mít kontroly pod kontrolou

Právní experti upozorňují, že ministryně práce a její poradce v rámci kampaně Férová práce patrně porušují zákony. Jak se zaměstnavatelé zneužití inspekce k předvolební kampani a nestandardnímu průběhu kontroly mohou bránit? **Trvejte na Férové kontrole práce!**

KDO MŮŽE PROVÁDĚT KONTROLU?

Kontrolu v oblasti zaměstnanosti provádí u zaměstnavatelů inspektoři z inspektorátu práce (SÚIP), Celní úřad je oprávněn provádět kontrolu nelegálního zaměstnávání.

Právo realizovat kontrolu společně se SÚIP mají i další kontrolní orgány, jako je Česká obchodní inspekce (ČOI), Policie ČR a Celní úřad.

KAŽDÝ SE VŽDY MUSÍ PROKÁZAT

Kontrolní orgán se musí při příchodu do podniku prokázat služebním průkazem nebo pověřením k provedení kontroly. Je-li více orgánů, které společně provádí kontrolu, musí mít pověření každý z nich. Kontrolní orgán může komunikovat s kýmkoli ve firmě.

Kontrolní orgán musí informovat o zahájení kontroly statutární orgán firmy, resp. majitele, ředitele.

Informujte zaměstnance, především ostrahu a pracovníky na vrátnici, že nemusí kontrolní orgány a osoby, které je doprovázejí, okamžitě pustit do provozu, ale že nejdříve musí informovat odpovědné osoby kontrolované firmy.

PŘÍTOMNOST KAŽDÉ DALŠÍ OSOBY MUSÍ MÍT DŮVOD

Přítomnost jakékoli další osoby na straně kontrolního orgánu je výjimečná a musí být odůvodněná (třeba tlumočnick, aby inspektor mohl komunikovat s cizinci). Tato další osoba ale musí mít pověření ke kontrole a má povinnost dodržovat všechna pravidla stejně jako kontrolní orgán.

Ministryně, poradce nebo novináři nejsou osobami nezbytnými k provedení kontroly. Pokud nedisponují pověřením k provedení kontroly, vstup do firmy jim můžete odepřít, a to v krajním případě i přivoláním Policie ČR.

BOZP PLATÍ PRO VŠECHNY

Kontrolní orgán a všechny osoby, které se kontroly účastní, musí dodržovat bezpečnostní předpisy a nemohou se zcela volně pohybovat v provozu, aniž by byly z Vaší strany poučeny o tom, co je pro jejich pohyb bezpečné.

Upozorněte je na rizika pohybu v areálu před zahájením úkonů kontroly ve firmě.

MĚJTE V ZÁLOZE PRÁVNÍKA

Při pochybnostech o průběhu kontroly přivolejte svého firemního právníka nebo advokáta, se kterým spolupracujete.

I on se kontroly může účastnit jako Váš zástupce.

Doporučujeme, aby se kontroly i na Vaší straně účastnilo více osob, a to jako svědci. Doporučujeme také pořizovat vlastní audiovizuální záznam kontroly.

POŘIĎTE SI ZÁZNAM, ALE NESDÍLEJTE

Kontrolní orgán má sice právo pořizovat zvukové a obrazové záznamy, ale může je použít jen pro účely kontroly. Nemůže je tedy šířit v médiích nebo na sociálních sítích. Pořídte si také zvukový nebo obrazový záznam, ale předem vždy informujte kontrolujícího (Vaše pořizování záznamu nepodléhá souhlasu kontrolního orgánu).

Zvukové a jiné záznamy smíte používat jen pro účely kontroly a případného šetření o průběhu kontroly, stejně jako samotný kontrolující.

Návod od Hospodářské komory ČR jak mít kontroly pod kontrolou

KONTROLUJÍCÍ SI MŮŽE ODNĚST DOKUMENTY

Kontrolní orgán má právo odnést některé věci nebo dokumenty z Vaší firmy, musí Vám však vždy vydat potvrzení o převzetí věci a ponechat Vám kopie dokumentů. **Pokud nedostanete potvrzení, vzneste námitky. Vždy mějte po ruce svědky.**

KONTROLUJÍCÍ MŮŽE KOMUNIKOVAT S VAŠIMI ZÁMĚSTNANCI

Kontrolní orgán Vám musí umožnit účastnit se kontrolních úkonů, ale může požádat o kontakt se zaměstnanci nebo zákazníky bez Vaší účasti, což mu musíte umožnit, pokud nedojde k narušení provozu. Musí Vám však umožnit (např. k výrobní lince) zajistit náhradního pracovníka, který zaměstnance zastoupí po dobu rozhovoru s kontrolujícím.

Vytvořte podmínky pro realizaci kontroly, včetně toho, že poskytnete kontrolujícímu materiální a technické vybavení.

KONTROLUJÍCÍ VÁM MŮŽE UZAVŘÍT PROVOZ, ALE VY SE MŮŽETE BRÁNIT

Pokud Vám kontrolní orgán v průběhu kontroly uloží jakékoli povinnosti (zejména uzavřít provoz), musí to bezodkladně písemně zdůvodnit. Dojde-li jeho úkony k neodůvodněným finančním ztrátám, můžete vymáhat náhradu škody. Informujte kontrolujícího, že takto budete postupovat. Pro případ ústně ukládaných povinností je opět důležitá role Vašich svědků a zvukových a obrazových záznamů.

Vždy je nutné mít od kontrolujícího písemné zdůvodnění o jeho konání. Braňte se námitkami!

VŽDY TO KONČÍ PROTOKOLEM

Kontrolní orgán musí o provedené kontrole následně vyhotovit protokol, proti jeho obsahu můžete vznést písemně námitky.

Pokud Vám do 30 dnů od skončení kontroly nebude protokol doručen, vzneste stížnost na nečinnost nadřízenému orgánu. V případě mimořádně komplikovaných kontrol může být lhůta prodloužena až na 60 dnů, avšak o takovém **prodloužení musíte být informováni i se zdůvodněním, a to v rámci původní 30denní lhůty.**

NEBOJTE SE POUŽÍVAT OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

Po skončení kontroly a vyřízení námitek k protokolu **můžete používat další opravné prostředky** (odvolání, přezkum soudem) proti uloženým pokutám a dalším sankcím, **včetně vymáhání způsobených škod.**

ODSTRAŇTE NEDOSTATKY

V případě, že Vám byla stanovena lhůta pro odstranění nedostatků, **informujte kontrolujícího před jejím uplynutím o jejich splnění.**

ZAVOLEJTE POLICII POKUD SE DOMNÍVÁTE, ŽE KONTROLUJÍCÍ PŘEKRAČUJE SVÉ PRAVOMOCI

Pokud zjistíte, že kontrolní orgán v průběhu kontroly významně překračuje své pravomoci, tedy provádí úkony nesouvisející s kontrolní činností (např. sdílení fotografií z kontroly na sociálních sítích, politická agitace apod.), vzneste námitky. Pokud by i přes Vaše námitky pokračoval, můžete použít další prostředky obrany od svépomoci **až po přivolání Policie ČR**. Situaci dokumentujte, stěžujte si na postup dotyčné osoby u nadřízených orgánů a **nebojte se domáhat náhrady vzniklé škody.**

KONTROLUJÍCÍ MÁ KROMĚ JINÉHO I TYTO POVINNOSTI:

- chovat se zdvořile;
- poskytnout přiměřené poučení;
- vyřídit věc bez zbytečných průtahů;
- informovat o kontrole odborovou organizaci, případně radu zaměstnanců nebo zástupce pro BOZP;
- postupovat v souladu se zákony a jinými právními předpisy (nemohou se volně pohybovat v místech, kde jim hrozí úraz; fotografie interiérů a např. používaných strojů nelze automaticky zveřejňovat, jen se souhlasem);
- respektovat práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby (oprávněným zájmem je i právo na stížnosti – i z toho důvodu by měla být ministryně velice zdrženlivá ve výběru, kterých kontrol se zúčastní, protože tím může ohrozit svoji nepodjatost při případném rozhodování o opravných prostředcích a jiných podáních).

